

**Vleermuisonderzoek
Havendreef te Heemstede**

Opdrachtgever: Havendreef B.V.
Nijverheidsweg 39
2102 LK Heemstede

Versienummer: 1

Datum: 20 januari 2015

Auteur: mevrouw ir. L. Dresmé

Paraaf:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'L. Dresmé', is positioned below the 'Paraaf:' label.

Colofon

Dresmé&vanderValk

Wüstelaan 31

2082 AA Santpoort-Zuid

+31 (0)23 5315153

+31 (0)6 47570615

linda@dresmevandervalk.nl

www.dresmevandervalk.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Dresmé&vanderValk.

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doel	4
1.3 Indeling van de rapportage.....	4
2 Projectbeschrijving	5
2.1 Ligging	5
2.1 Beschrijving projectgebied	5
3 Onderzoeksmethode	7
4 Resultaten	8
4.1 Foerageergebied en paarterritoria gewone dwergvleermuis.....	8
4.2 Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis	8
4.3 Migratieroutes	11
5 Effecten	12
5.1 Verwijderen vaste verblijfplaats	12
5.2 Mitigerende en compenserende maatregelen	12
5.3 Conclusie.....	12

bijlage 1: C.V. mevrouw Ir. L. Dresmé

1 INLEIDING

In de zomer van 2013 is een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd ter plaatse van de Heemstedse Dreef/Havenstraat te Heemstede in de provincie Noord-Holland.

1.1 Aanleiding

De aanleiding van het nadere vleermuisonderzoek is de conclusie van de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna waarbij een nader onderzoek naar vleermuizen conform het vleermuisprotocol geadviseerd. In het kader van een bestemmingsplanprocedure is duidelijkheid omtrent de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen nodig.

1.2 Doel

Het doel van het nadere vleermuisonderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over het gebruik van het projectgebied door beschermde soorten. Daarbij worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke vleermuissoorten komen voor binnen het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige soorten vleermuizen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet?

1.3 Indeling van de rapportage

Het nadere vleermuisonderzoek bestaat uit vijf hoofdstukken. In hoofdstuk 2 is het projectgebied en het voorgenomen initiatief beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 4 zijn de onderzoeksresultaten beschreven. In hoofdstuk 5 zijn de effecten beschreven in het licht van de Flora- en faunawet, met tevens de conclusie.

2 PROJECTBESCHRIJVING

2.1 Ligging

Het projectgebied dat onderzocht is op vleermuizen bestaat uit de diverse gebouwen en is circa 10.000 m² groot, zie afbeelding 1.

Afbeelding 1: topografische ligging (bron: Googlemaps.nl)

2.1 Beschrijving projectgebied

Het bestaande projectgebied bestaande uit een kantoorpand, garages, een woning en bedrijfspanden met bovenwoning. De buitenruimte is nagenoeg geheel betegeld en is 's nachts verlicht. De bestaande panden die worden gesloopt zijn weergegeven op afbeelding 2. In hoofdstuk 4 zijn de panden meer in detail beschreven.

Afbeelding 2: De te slopen panden aan de Havenstraat/ Kanaalweg te Heemstede

Alle panden worden gesloopt, het terrein wordt bouwrijp gemaakt, waarna nieuwe woningen worden gebouwd (zie afbeelding 3).

Afbeelding 3: toekomstige situatie Havenstraat/ Kanaalweg te Heemstede. bron: Havendreef BV, 12-11-2012)

3 ONDERZOEKSMETHODE

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door een specialist op het gebied van vleermuizen in stedelijk gebied, mevrouw ir L. Dresmé, zie bijlage 1 C.V. In eerste instantie is het projectgebied onderzocht op beschermde flora en fauna. Uit dit onderzoek is gebleken dat het projectgebied geschikt is als verblijfplaats voor vleermuissoorten.

Op 5 mei 2013 is een eerste screening vleermuisonderzoek uitgevoerd. Alle panden zijn beoordeeld als potentieel geschikt voor vleermuizen. Het pand op de zuidoostelijke hoek, het kantoorpand, is beoordeeld als minst aantrekkelijk pand, vanwege de metalen kozijnen en de belichting 's avonds. De rolluiken zijn mogelijk wel geschikt als verblijfplaats. Welk pand het meest geschikt lijkt, is vooraf moeilijk in te schatten.

De aanwezigheid van het water van het Heemsteeds Kanaal maakt het projectgebied aantrekkelijk voor vleermuizen, vanwege de aantrekking van insecten. Foerageergebieden van vleermuizen worden daarom verwacht. In het projectgebied ontbreken bomen met dikke stammen en holten. Verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen worden daarmee uitgesloten. Tijdens de eerste avondronde zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen in het centrum van het projectgebied. In totaal zijn 4 rondes uitgevoerd (3 avondrondes en 1 ochtendronde), zie tabel 1.

Tabel 1. Bijzonderheden van de veldbezoeken

datum	Type onderzoek	weersomstandigheden
4-7-2013, 21.00-23.00	avondronde, foerageergebied zomerverblijfplaatsen, trekroute	19 °C, geen neerslag, windkracht 1-2 Bft
31-7-2012, 4.00-6.00 uur	ochtendronde, foerageergebied, zomerverblijfplaatsen, kraamkolonie, foerageergebied, trekroute	18 °C, geen neerslag, windkracht 2-3 Bft
1-9-2012, 19.30-21.30 uur	avondronde, foerageergebied zomer- en paarverblijfplaatsen, trekroute	17 °C, geen neerslag, windkracht 1-2 Bft
29-9-2013, 19.00 – 21.00 uur	avondronde, foerageergebied zomer- en paarverblijfplaatsen, trekroute	15 °C, geen neerslag, windkracht 1-2 Bft

De weeromstandigheden vormden geen belemmering voor het onderzoek. Het vleermuisonderzoek komt overeen met de intensiteit en verspreiding van de onderzoeken zoals genoemd is in het vleermuisprotocol van 2013. Vanwege het koude voorjaar is de kraamperiode opgeschoven, waardoor een onderzoek eind juli representatief was voor de kraamperiode.

Tijdens de veldbezoeken is op basis van zicht en geluid de aanwezigheid van vleermuizen in en rond het projectgebied geïnventariseerd. Op basis van deze onderzoeken is het gebruik van vleermuizen in het gehele projectgebied in kaart gebracht. Met behulp van een batdetector (Pettersson D240x)-een apparaat dat de ultrasone geluiden van vleermuizen omzet in voor de mens hoorbare frequenties- zijn de vleermuizen waargenomen. Zonder twijfel is alleen de gewone dwergvleermuis waargenomen, waardoor andere waarnemingsmethoden niet nodig waren.

4 RESULTATEN

Tijdens de veldonderzoeken is alleen de gewone dwergvleermuis waargenomen, andere vleermuissoorten worden niet verwacht.

4.1 Foerageergebied en paarterritoria gewone dwergvleermuis

Tijdens het eerste avondbezoek zijn in het centrum van het projectgebied 3 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Op de andere locaties werden geen foeragerende vleermuizen waargenomen. Aan de noordzijde van het projectgebied is een overvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen. Nabij het water zijn nauwelijks foeragerende vleermuizen waargenomen, alleen tijdens de paarperiode zijn roepende en foeragerende vleermuizen aan alle zijden van het projectgebied waargenomen. Er waren twee duidelijke paarterritoria te onderscheiden; 1 aan de noordoostzijde van het projectgebied (nabij een volwassen boom aan het water) en 1 nabij de zomerverblijfplaats, zie afbeelding 4. De boom bevat geen holtes en de paarterritorium strekte zich tot buiten het projectgebied over het water, dus de verwachting is dat de paarverblijfplaats zich buiten het projectgebied bevindt.

4.2 Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

Hieronder is per pand de geschiktheid voor vleermuizen en de waarnemingen tijdens de onderzoeksronde beschreven. Op basis van de (relatief) beperkte activiteiten van vleermuizen binnen het projectgebied worden massale winterverblijfplaatsen en kraamkolonies uitgesloten.

1. Het pand op de zuidoostelijke hoek bestaat uit een dat in gebruik door TouchDown Center. Het betreft een bedrijfsverzamelgebouw die kantoorruimte verhuurt en heeft drie verdiepingen en een plat dak. Op de begane grond is een parkeergarage. De gevel bestaat uit glas en stalen kozijnen. Boven elk raam is een rolluik bevestigd. Alleen de rolluiken bieden een mogelijke geschikte zomerverblijfplaats. Nabij dit pand zijn geen activiteiten van vleermuizen waargenomen. In dit pand kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

2. De Havenstraat met nummer 2 en 3 bestaan uit twee bedrijfspanden met bovenwoning en opslagruimte. Beide panden hebben een plat dak. Nabij deze panden zijn geen activiteiten van vleermuizen waargenomen. In dit pand kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

3. Het laatste pand aan de Havenstraat is een Dierenwinkel. Aan de noordzijde bevindt zich een aangebouwde opslagruimte en een parkeerplaats met grind. Nabij dit pand zijn geen activiteiten van vleermuizen waargenomen. Geschikte invliegopeningen ontbreken, omdat het pand rondom 's nacht verlicht is. In dit pand kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

4. Woonhuis met schuin pannendak en gemetselde muren. Behalve een enkele langsvliegende gewone dwergvleermuis (2 avonden) zijn geen activiteiten van vleermuizen in de nabijheid waargenomen. In dit pand kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

- Garage/opslag met een enkele verdieping en plat dak. Aan de oostzijde een vervallen garage met open deuren en aan de westzijde kleinere afgesloten units. Nabij deze panden zijn geen activiteiten van vleermuizen waargenomen. Hier kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

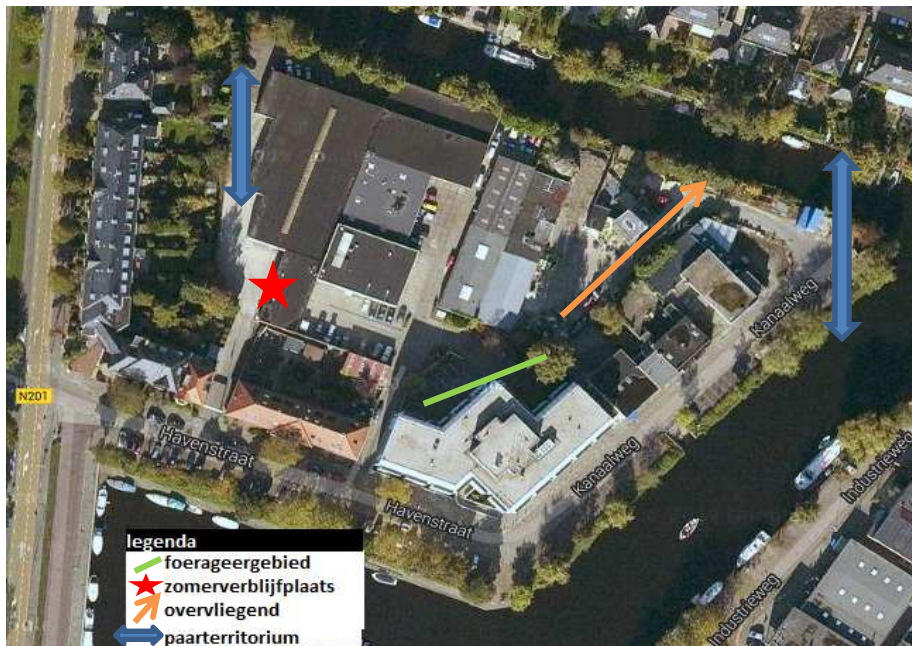
- Garage/opslag enkele verdieping en plat dak. Aan de oostzijde zijn nabij de hoge populieren foeragerende vleermuizen waargenomen, zie afbeelding 4. Nabij deze panden (binnen 10 meter) zijn geen activiteiten van vleermuizen waargenomen. In dit pand kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. Aan de westzijde is een kringloopwinkel gesitueerd en in de boeidelen die hier en daar los zitten zijn tijdens de ochtendronde 3 invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Het zwermen en op de gevel zitten en dan weer loslaten gebeurde over de hele lengte totdat ze op 1 locatie naar binnen vlogen. Deze locatie is aangegeven met de rode cirkel in onderstaande afbeelding. Gezien het aantal en tijdstip in het jaar betreft het naar verwachting een mannenverblijfplaats. Mogelijk is in de omgeving buiten het projectgebied een kraamkolonie aanwezig. Tijdens het najaar zijn hier twee roepende gewone dwergvleermuizen waargenomen die met elkaar strijd voerde. Gewone dwergvleermuizen roepen tijdens de vlucht waardoor het exact bepalen van de paarverblijfplaats lastig is. Gezien de activiteiten nabij de gevel, wordt ook hier een paarverblijfplaats verwacht.

4.3 Migratieroutes

Hoewel verwacht werd dat het water van het Heemsteeds kanaal een migratieroute zou vormen, ontbreken waarnemingen daarvan. Binnen het projectgebied zijn geen migratieroutes aanwezig.

Afbeelding 4. Het gebruik van het projectgebied door vleermuizen

5 EFFECTEN

5.1 Verwijderen vaste verblijfplaats

Met de sloop van de gebouwen gaat één vaste verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren, welke in gebruik is als zomerverblijfplaats en als paarverblijfplaats. Voor het verwijderen van de vaste verblijfplaatsen is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Voor de ontheffingsaanvraag is een activiteitenplan benodigd waarin onder andere de planning van de werkzaamheden worden aangegeven. In het activiteitenplan worden tevens de mitigerende en compenserende maatregelen meer in detail uitgewerkt. Omdat de gewone dwergvleermuis de meest voorkomende vleermuissoort is, meerdere verblijfplaatsen gebruikt en gemakkelijk nieuwe verblijfplaatsen kan vinden, wordt met de sloop van de bestaande panden geen significant negatief effect voor de populatie verwacht.

5.2 Mitigerende en compenserende maatregelen

Met de sloop van de bestaande panden dient rekening gehouden te worden met de meest kwetsbare periode voor vleermuizen. Voor deze situatie, waarbij diverse zomer- en paarverblijfplaatsen aanwezig zijn, geldt dat de paarperiode (tussen augustus en november) de minst kwetsbare periode is om te slopen. Hoewel winterverblijfplaatsen niet worden verwacht, is het lastig deze verblijfplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Indien in de winterperiode gesloopt zal worden, is het nodig in oktober al maatregelen te treffen om potentiële winterverblijfplaatsen ongeschikt te maken. Tijdens de zomerperiode kan alleen gesloopt worden op plaatsen waar geen zomerverblijfplaatsen aanwezig is. Daarnaast dienen 3 maanden voorafgaande aan de sloop voor elke verblijfplaats 4 vleermuiskasten te worden opgehangen, waardoor in totaal 4 vleermuiskasten nodig zijn.

5.3 Conclusie

Voor het voorgenomen initiatief is een ontheffing van de Flora-en faunawet nodig. Hiertoe dient een activiteitenplan met mitigerende en compenserende maatregelen worden opgesteld. Omdat vleermuizen beschermd zijn op basis van de Europese Habitatrichtlijn, dient getoetst te worden aan een groot openbaar belang. De procedure voor de ontheffingsaanvraag duurt ongeveer 16 weken.

Bijlage 1 Curriculum Vitae

Naam ir. L. Dresmé
Geboren 21 november 1977
Woonplaats Santpoort-Zuid
Nationaliteit Nederlandse

Persoonlijk profiel

Linda is een deskundig ecooloog en gespecialiseerd in het raakvlak tussen bouwprojecten en beschermde flora en fauna.

Opleiding

Afgeronde doctoraal Bosbouw en Bos- en natuurbeheer in Wageningen.
Master Beleid, Communicatie en Organisatie in de eindfase.

Cursussen

Tekenen in ArcMap, en Basisveiligheid VCA (geldig tot 28-9-2019).

Werkervaring

10 jaar werkervaring bestaande uit:

- Sinds maart 2012 werkzaam als senior ecooloog bij Aveco de Bondt.
- 2011-heden zelfstandig ondernemer als ecooloog/ beleidsecoloog.
- 2008-2011, bk ruimte & milieu bv als ecooloog.
- 2007, provincie Noord-Holland (gedetacheerd) als juridisch adviseur groene wetgeving.
- 2003 – 2007, Envisie BV als projectleider natuurontwikkelingsprojecten.

Algemene kennis en vaardigheden

Nederlands en Engels vloeiend in woord en geschrift, Frans redelijk in woord, goed in geschrift.

Soortenkennis

- Vleermuizen: sinds 6 jaar ca 20-30 vleermuisonderzoeken per jaar; kennis en ervaring opgedaan uit de praktijk en door kennisoverdracht in het veld door lokale andere vleermuisdeskundigen. Bij twijfel over de soort wordt altijd een second opinion gedaan door een andere deskundige, waardoor kennis steeds wordt vergroot.
- Soorten van Laag Nederland: diversen veldonderzoeken naar o.a. rugstreppad, noordse woelmuis, waterspitsmuis, kleine modderkruiper, bittervoorn en ringslang.
- Ontheffingen aangevraagd voor de Flora- en faunawet: FF/75C/2011/0046; FF/75C/2012/012, FF/75C/2011/0326; FF/75C/2010/0465; FF/75C/2010/1045; FF/75C/2013/0133; FF/75C/2013/0269